

Nejvyšší kontrolní úřad ČR: Valorizace důchodů v Česku je časovaná bomba

- CZ24 News | 4. dubna 2023

ČESKO: Nejvyšší kontrolní úřad vydal výroční zprávu za rok 2022. Mezi hlavní problémy státu patří prohlubující se strukturální deficit státního rozpočtu a růst zadlužování. Valorizace důchodů je dle NKÚ v době, kdy je dvouciferná inflace „časovanou rozpočtovou bombou“. Inflace v Česku je pátou nejvyšší v Evropě a výrazně snižuje životní úroveň obyvatel.

Bez reforem důchodového, zdravotního i sociálního systému je stabilizace veřejných financí nemožná. Ve výroční zprávě úřadu za loňský rok to uvedl prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslav Kala. Výrazných úspor lze podle úřadu dosáhnout v systému dotací, který je nyní podle něj zbytečný a neřiditelný.

Prezident NKÚ uznal, že ekonomickou kondici Česka v loňském roce ovlivnila válka na Ukrajině a její dopady. Ale většina nedostatků uvedených ve zprávě s válkou nesouvisí a nebo pouze velmi okrajově.

Veřejné finance loni skončily se schodkem 3,6 procenta HDP. Státní dluh se loni zvýšil na 44,6 procenta HDP ze 42 procent v roce 2021 a míra zadlužení je tak nejvyšší od vzniku Česka. Pro letošní rok ministerstvo očekává deficit veřejných financí 4,2 procenta HDP a zvýšení dluhu na 45,8 procenta HDP.

NKÚ uvádí, že tempo růstu státního dluhu bylo v evropském srovnání v roce 2022 třetí nejvyšší. Výdaje státního rozpočtu se za posledních pět let zvýšily o 705 miliard korun, zatímco příjmy se navýšily pouze o 351 miliard.

V roce 2016 kryly příjmy 102 procent výdajů, ale v roce 2021 kryly pouze 89 procent.

„Ve výsledku tak Česká republika zůstává jednou z nejrychleji zadlužujících se zemí v Evropské unii a tento trend ohrožuje stabilitu veřejných financí,“ stojí ve výroční zprávě.

Dle prezidenta NKÚ lze významné úspory výdajů najít v dotačním systému. „Skutečný smysl dotací nahradil formalismus, čerpání je nadřazeno smysluplnosti a potenciálním přínosům dotací. Systém stovek dotačních titulů, v jejichž rámci se rozdělují stovky miliard korun, se stal neřiditelným,“ varuje.

Ve výroční zprávě upozorňuje také na to, že jen pouhá obsluha tohoto systému vyžaduje mnoho lidí i peněz.

„Myšlenka, že by bylo možné v zavedeném systému snížit počet státních úředníků, je zcela nerealizovatelná,“ dodává.

Stát by podle něj má přehodnotit, zda dotační politiky přinášejí slibované výsledky.

„Imperativem dotačních politik se stalo čerpání prostředků samo o sobě, namísto soustředění se na to, co tyto peníze reálně přinášejí,“ varuje NKÚ.

Uvádí, že podle výsledků kontrol některé resorty vynakládaly peníze zcela protichůdným směrem, než který byl původně stanoven. Stalo se tak například v zemědělství nebo životním prostředí.

Kontrolní úřad ve zprávě také uvádí, že od roku 2017 roste počet zaměstnanců státu ročně zhruba o 10 000 lidí. Celkové peníze na platy a ostatní platby rostou v průměru zhruba o 20 miliard za rok. Ve zprávě se uvádí i to, že elektronizace veřejné správy postupuje pomalu a nepřináší očekávané výsledky.

[ZDROJ](#)